

EIROPAS KOMISIJA

FINANŠU STABILITĀTES, FINANŠU PAKALPOJUMU UN KAPITĀLA TIRGU SAVIENĪBAS
ĢENERĀLDIREKTORĀTS

Briselē, 2020. gada 13. jūlijā
REV1 – aizstāj 2018. gada 8. februāra
paziņojumu

PAZIŅOJUMS IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM

APVIENOTĀS KARALISTES IZSTĀŠANĀS UN ES NOTEIKUMI APDROŠINĀŠANAS UN PĀRAPDROŠINĀŠANAS JOMĀ

Kopš 2020. gada 1. februāra Apvienotā Karaliste ir izstājusies no Eiropas Savienības un kļuvusi par trešo valsti¹. Izstāšanās līgumā² ir paredzēts pārejas periods, kas beigsies 2020. gada 31. decembrī. Līdz minētajam datumam Apvienotajai Karalistei un tās teritorijā pilnībā ir piemērojamas ES tiesības³.

Pārejas periodā ES un Apvienotā Karaliste risinās sarunas par nolīgumu par jaunu partnerību. Tomēr nav skaidrs, vai pārejas perioda beigās šāds nolīgums būs noslēgts un stāsies spēkā. Katrā ziņā attiecības, ko radītu šāds nolīgums, ļoti atšķirtos no Apvienotās Karalistes dalības iekšējā tirgū⁴.

Turklāt pēc pārejas perioda beigām attiecībā uz ES tiesību īstenošanu un piemērošanu ES dalībvalstīs Apvienotā Karaliste būs trešā valsts.

Tādēļ visām ieinteresētajām personām un jo īpaši ekonomikas dalībniekiem tiek atgādināts par sekām, kuras juridiskā situācija pēc pārejas perioda beigām radīs to darbībai.

Ieteikums ieinteresētajām personām

Pakalpojumu sniedzējiem apdrošināšanas un pārapdrošināšanas pakalpojumu un apdrošināšanas izplatīšanas jomā tiek ieteikts, ņemot vērā šo paziņojumu, novērtēt, kādas sekas atstās pārejas perioda beigas, pienācīgi informēt savus ES klientus un laikus attiecīgi rīkoties, cita starpā pārceļot līgumus un/vai darbības uz ES.

¹ Trešā valsts ir valsts, kas nav ES dalībvalsts.

² Līgums par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas (OV L 29, 31.1.2020., 7. lpp.) (izstāšanās līgums).

³ Ar dažiem izņēmumiem, kas paredzēti izstāšanās līguma 127. pantā, bet šā paziņojuma kontekstā nav būtiski.

⁴ Konkrētāk, brīvās tirdzniecības nolīgumā netiek ietverti tādi iekšējā tirgus principi (preču un pakalpojumu jomā) kā savstarpēja atzišana.

Nemiet vērā, ka šis paziņojums neattiecas uz:

- ES noteikumiem par tiesību normu kolīziju un jurisdikciju (“tiesu iestāžu sadarbība civillietās un komercietās”);
- ES sabiedrību tiesībām;
- ES noteikumiem par personas datu aizsardzību;
- ES noteikumiem par ceļošanu starp ES un Apvienoto Karalisti.

Par šiem aspektiem tiek gatavoti vai jau ir publicēti citi paziņojumi⁵.

Pēc pārejas perioda beigām ES noteikumi apdrošināšanas/pārapirošināšanas jomā (jo īpaši Direktīva 2009/138/EK (Maksāspēja II)⁶ un Direktīva (ES) 2016/97⁷), kuros izklāstīts satvars, kas reglamentē apdrošināšanas/pārapirošināšanas sabiedrību darbību visā ES, aizsardzību apdrošinājumaņēmējiem un apdrošināšanas produktu izplatīšanu, Apvienotajai Karalistei vairs nebūs saistoši. Tam ir konkrēti šādas sekas.

1. LICENCES

- Apvienotās Karalistes apdrošināšanas sabiedrības vairs nevarēs izmantot saskaņā ar “Maksāspēja II” saņemtās licences⁸ pakalpojumu sniegšanai ES (tās zaudēs tā dēvēto “ES pasi”) un kļūs par trešās valsts apdrošināšanas sabiedrībām. Tas nozīmē, ka minētās apdrošināšanas sabiedrības vairs nedrīkstēs, pamatojoties uz savām līdzšinējām licencēm, sniegt pakalpojumus ES, tostarp pakalpojumu sniegšanu, izmantojot tiešsaistes pārdošanu⁹.
- Apvienotās Karalistes apdrošināšanas sabiedrību filiāles ES kļūs par trešās valsts apdrošināšanas sabiedrību filiālēm. Lai varētu turpināt komercdarbību, tām būs jāsaņem licence dalībvalstī, kurā tās veic darbību, un jānodrošina atbilstība direktīvas “Maksāspēja II” 162. pantā izklāstītajiem nosacījumiem. Tomēr licence filiālei nedod tiesības veikt komercdarbību visā ES, bet gan tikai dalībvalstī, kura piešķirusi licenci.
- Meitassabiedrības ES (juridiski neatkarīgas sabiedrības, kas veic uzņēmējdarbību ES un ko kontrolē Apvienotās Karalistes apdrošināšanas sabiedrības vai kas ir saistītas ar tām) var turpināt darboties kā ES apdrošināšanas sabiedrības,

⁵ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_lv

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/138/EK (2009. gada 25. novembris) par uzņēmējdarbības uzsākšanu un veikšanu apdrošināšanas un pārapirošināšanas jomā (Maksāspēja II) (OV L 355, 17.12.2009., 1. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/97 (2016. gada 20. janvāris) par apdrošināšanas izplatīšanu (OV L 6, 2.2.2016., 19. lpp.).

⁸ Direktīvas “Maksāspēja II” 14. pants.

⁹ Direktīvas “Maksāspēja II” 8. nodaļas I un II iedaļa.

pamatojoties uz saņemtu licenci tajā dalībvalstī, kurā tās veic uzņēmējdarbību, un nodrošinot atbilstību ES noteikumiem, tostarp attiecībā uz maksāspēju, pārvaldību (īpaši risku pārvaldību un ārpakalpojumiem) un informācijas sniegšanas prasībām¹⁰.

- Tiks ietekmēta AK pārapirošināšanas sabiedrību komercdarbība ES. Saskaņā ar direktīvu “Maksāspēja II” tām būs jāievēro tās ES dalībvalsts izvirzītie nosacījumi, kurā tās veic darbību. Šie nosacījumi nevar būt labvēlīgāki par tiem, kas attiecas uz ES pārapirošināšanas sabiedrībām¹¹, bet tie var būt mazāk labvēlīgi un dažādās ES dalībvalstīs var atšķirties, piemēram, dalībvalstis AK pārapirošināšanas sabiedrībām var pieprasīt iekļāt aktīvus vai izveidot filiāli. Komisija ir pilnvarota atzīt AK satvaru par līdzvērtīgu, kā rezultātā attieksme pret pārapirošināšanas līgumiem, kas noslēgti ar sabiedrībām, kuru galvenais birojs atrodas Apvienotajā Karalistē, būtu tāda pati kā pret pārapirošināšanas līgumiem, kas noslēgti ar sabiedrībām, kuras licencētas saskaņā ar direktīvu “Maksāspēja II”. Apvienotās Karalistes līdzvērtība šajā jomā tiek vērtēta, taču novērtējums vēl nav pabeigts. Tāpēc AK pārapirošināšanas sabiedrībām ir jāsaprot situācijai, ka līdzvērtība nav atzīta.

2. APDROŠINĀŠANAS LĪGUMI

- Pakalpojumu nepārtrauktība. ES licences zaudēšana var ietekmēt Apvienotās Karalistes apdrošināšanas sabiedrību iespējas turpināt noteiktu pienākumu un darbību izpildi un nodrošināt pakalpojumu nepārtrauktību saistībā ar līgumiem, kuri noslēgti pirms pārejas perioda beigām¹². Saskaņā ar direktīvu “Maksāspēja II” sabiedrībām ir jāveic pasākumi, lai nodrošinātu līgumos paredzēto pakalpojumu sniegšanas turpināšanu. Tādēļ sabiedrībām vajadzētu izvērtēt, kā pārejas perioda beigšanās ietekmēs to darbību un līgumu portfeļus un – arī sadarbībā ar attiecīgajām valsts uzraudzības iestādēm – apzināt un mazināt riskus¹³.

¹⁰ Sk. arī Eiropas Apdrošināšanas un aroda pensiju iestādes (EAAPI) 2017. gada 11. jūlija Atzinumu par uzraudzības konverģenci saistībā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības (<https://www.eiopa.europa.eu/content/supervisory-convergence-light-uk-withdrawing-eu>), EAAPI 2018. gada 1. maija Atzinumu par apdrošināšanas un pārapirošināšanas sabiedrību maksāspēju saistībā ar AK izstāšanos no ES (<https://www.eiopa.europa.eu/content/solvency-position-insurance-and-reinsurance-undertakings-light-withdrawal-uk-eu>) un EAAPI 2018. gada 1. jūnija Atzinumu par Informācijas sniegšanu klientiem par ietekmi, ko radīs AK izstāšanās no ES (<https://www.eiopa.europa.eu/content/disclosure-information-customers-about-impact-withdrawal-uk-eu>).

¹¹ Direktīvas “Maksāspēja II” 174. pants.

¹² Ņemot vērā arī piemērojamos valsts noteikumus.

¹³ Sk. direktīvas “Maksāspēja II” 41. panta 4. punktu un 46. panta 2. punktu. Sk. arī EAAPI 2017. gada 1. decembra Atzinumu par apdrošināšanas pakalpojumu nepārtrauktību, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības (<https://www.eiopa.europa.eu/content/service-continuity-insurance-light-%C2%A0withdrawal-uk-eu>).

3. CITI ASPEKTI

- Informācijas sniegšana. Saskaņā ar direktīvas “Maksājspēja II” 183.–186. pantu un Direktīvas (ES) 2016/97 17.–25. pantu apdrošinājumaņēmēji / klienti ir jāinformē par pārejas perioda beigu ietekmi uz to tiesībām un uz apdrošināšanas pakalpojumu sniegšanu, tai skaitā par gaidāmo attiecīgās apdrošināšanas sabiedrības / starpnieka ES saņemtās licences zaudēšanu.
- Grupās uzraudzība. Tiks ietekmētas apdrošināšanas/pārāpdrošināšanas sabiedrības, kas darbojas ES un ietilpst grupā, kuras mātesuzņēmums ir reģistrēts Apvienotajā Karalistē. Atbilstoši direktīvai “Maksājspēja II” uz tām attieksies minētās direktīvas noteikumi, saskaņā ar kuriem ES uzraudzības iestādēm ir tiesības pieprasīt ievērot grupas maksājspēju pasaules mērogā vai piemērot citas metodes ar mērķi nodrošināt pienācīgu grupas līmeņa uzraudzību, tai skaitā pārvaldītājsabiedrības izveidi ar galveno biroju ES¹⁴.
- Komisija ir pilnvarota atzīt AK satvaru par līdzvērtīgu, kā rezultātā minētās prasības nebūtu jāpiemēro¹⁵. Apvienotās Karalistes līdzvērtība šajā jomā tiek vērtēta, taču novērtējums vēl nav pabeigts. Tāpēc ir jāinformē visas ieinteresētās personas, un tām jābūt gatavām scenārijam, ka līdzvērtība nav atzīta. Turklāt neviens grupas līmeņa iekšējais modelis, kas aptver ES darbojošos Apvienotās Karalistes grupu un ko pirms pārejas perioda beigām apstiprinājusi Apvienotās Karalistes prudenciālās uzraudzības un regulēšanas iestāde (*Prudential Regulatory Authority*), pēc pārejas perioda beigām Eiropas Savienībā vairs netiks atzīts, un tiem būs nepieciešams jauns pieteikums un kādas ES uzraudzības iestādes sniegts apstiprinājums. Tomēr jebkurš attiecīgās dalībvalsts uzraudzības iestādes apstiprināts vienības līmeņa iekšējais modelis attiecībā uz Apvienotās Karalistes apdrošināšanas sabiedrības meitassabiedrību, kas veic uzņēmējdarbību kādā no ES dalībvalstīm, joprojām būs derīgs.
- Apvienotajā Karalistē reģistrēti apdrošināšanas/pārāpdrošināšanas starpnieki vairs nevarēs izmantot reģistrācijas tiesības saskaņā ar Direktīvu (ES) 2016/97¹⁶, tāpēc tie vairs nevarēs veikt komercdarbību Eiropas Savienībā, pamatojoties uz savu Apvienotajā Karalistē iegūto reģistrāciju.

Apdrošināšanas un pensiju jomai veltītajā Komisijas tīmekļa vietnē (https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions_en) ir sniegta vispārīga informācija par apdrošināšanas/pārāpdrošināšanas darbībām. Šīs vietnes saturs vajadzības gadījumā tiks atjaunināts ar papildu informāciju.

Eiropas Komisija

Finanšu stabilitātes, finanšu pakalpojumu un kapitāla tirgu savienības ģenerāldirektorāts

¹⁴ Direktīvas “Maksājspēja II” 262. pants.

¹⁵ Ja netiek veikta līdzvērtīga uzraudzība, kas minēta direktīvas “Maksājspēja II” 260. pantā.

¹⁶ Direktīvas (ES) 2016/97 3. pants.